

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknak és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr.; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.
Nyitló soronként 30 kr.
többesüri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónakhoz címezendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Börmentő levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete a hó 8. és 9-ik napjain Gencsy Sándor polgármester elnökle alatt rendes közgyűlést tartott.

Elnöklő polgármester a gyűlést megnyitván, mindenekelőtt bemutatja a hozzá 8 napon beérkezett tárgyakat, melyeket a közgyűlés póttagysorozat rendjén kíván tárgyalni.

Kedves György városi pénztárnok lemondása — tekintettel az illető agg korára — egyhangulag elfogadtatott, helyének választás utján betöltése, valamint részére bizonyos tiszteletdíj megállapítása a jövő közgyűlésre tűztetik ki. A pénztár átvételére kiküldettek Zobel Lipót elnökle alatt Halliárszky Sámuel, Szaplóczay Sándor, Faragó Sándor és Svaiczter Gábor. A lemondás folytán megüresült pénztárnoki állás ideiglenesen Kedves János alkapitánynyal tölthetett be, ennek helyettesítésével Jolbej József aljegyző és számvevő bizott meg, a számvevői teendőket pedig ideiglenesen Borsos János fogja ellátni.

Szilágyvármegye közgyűlésének 519-1896. sz. határozata Veverán József felebbzésére Horváth Gyula megválasztott számvevő és mérnök-helyettes ügyében az illető lemondása következtében tárgyalanná vált.

A magyar közművelődési egyesületnek Budapest, 1896. szeptember 8-án tartandó kongresszusán való részvételre a képviselőtestület tagjai felhivatnak, hasonlóképpen az országos turista egyesület 1896. augusztus 19-én tartandó kongresszusára is.

Tudomásul vétetik „Magyarország vármegyéi és városai” című irodalmi vállalat szerkesztőségének előfizetési felhívása; hasonlóképpen a millenniumi közegészségügyi és orvosi kongresszus meghívója.

Szilágyvármegye alispánja 12,693—1896. sz. a. kelt leiratában értesíti a városi hatóságot arról, hogy a régi megyeház vételárának kifizetésére kért időhaldéket nem adhatja meg, — s ezzel

kapcsolatosan a 10000 frt vételár kifizetését szorgalmazza. Errre nézve kimondja a közgyűlés, miszerint felterjesztés teendő a vármegye törvényhatósági bizottságához az iránt, hogy a régi vármegyeház vételárának kifizetésére 5%-os évi kamat mellett időhaldéket engedjen addig, míg a város által már határozatilag kimondott nagyobb kölcsön le nem bonyolítottatik. Ha pedig a kért időhaldék meg nem adatnék, beleegyezés kérendő a törvényhatósági bizottságtól arra nézve, hogy a város tartozásának törlesztésére akár magánszemélytől, akár pénzintézetből legfeljebb 6%-os kamatra kölcsön vehesse a fenti összeget. Ezzel kapcsolatosan a polgármester megbizatik, hogy az igazságügyminiszteriummal érintkezésbe lépve, puhatolja ki, hogy nem volna-e hajlandó a magas kormány a kérdéses telket átvenni s arra egy a kor kívánalmainak megfelelő igazságügyi épületet építeni? Ha igen, minő feltételek mellett? ha pedig nem, akkor jussan a polgármester megállapodásra egy új épület építése és bérbeadása tárgyában.

Elnöklő polgármester felvilágosító előterjesztésére kimondja a közgyűlés, hogy az 1895. évi november 11-én, illetve 1896. június 22-én hozott határozatban körülírt célokra 100,000 frt kölcsönt vesz föl a pesti hazai I. takarékpénztár egyesülettől, vagy más pénzintézettől. A felvétel idejére és az összeg hova fordítására nézve külön képviselői gyűlés határoz.

Helybenhagyatott a vadkerti területek hasznabéri árverése azon kivétellel, hogy az alsó vadkerten kihatárolt 3 holdnyi területre — tekintettel arra, hogy Goldglanz Jónás éppen 100%-tel ígért többet, mint a mennyi árt az árverésen megajánlottak — új árverés tűztetik ki azon feltétellel, hogy Goldglanz Jónásra ígérete minden esetben kötelező.

A vadászati jog bérbeadására id. Páskuj István 20 frtos ajánlata folytán újabb árverés tűztetik ki.

A behajthatatlan és a téves kivetés alapján fennálló régi városi hátralékok töröltetni rendeltetnek.

Az 1897. évi költségvetés bemutatván, általános tárgyalás alapjául elfogadtatik. A részleteknél dr. Ajtai Endre adott be módosításokat, melyek letárgyalása után az 1897. évi költségvetési előirányzat 31,604 frt 80 kr. bevétellel, 31,410 frt 22 kr. kiadással és 194 frt 50 kr. maradvánnyal állapittatik meg. Tényleges intézkedés volt e tárgyalás folyamán, hogy a városszolgák száma 10-re fölemeltetni s az éjjeli őrk szolgálatát töröltetni határozatott.

Az 1895. évi közuti zárszámadás elfogadtatott, valamint az 1897. évi közuti építési költségelőirányzat is, mely szerint van 196 frt készpénz, 78 ígás és 260 kézi napszám bevétel, 260 frt készpénz, 78 ígás és 260 kézi napszám. Fedezetlen összeg 64 frt.

Megkeresés intéztetik Szilágyvármegye erdőfelügyelőségéhez, hogy a Magura erdőség feletti pör lejárása folytán a megítélt területek csatoltassanak a tulajdonos községek határaihoz.

A kir. tanfelügyelő rendelete folytán a közgyűlés kimondja, hogy az iparos tanonciskolát ennek rendes jövedelmén kívül 150 frt készpénzzel, tüzi fával és világítással segíelyezi.

Néhány magán kérelem elintézése után a polgármester több kisebb előterjesztése fogadtatott el.

Tudomásul vétetett a vármegye alispánjának 14245—896. sz. intézkedése a város által megszavazott 900 frt.-nyi pótköltségvetés ügyében, de ezzel kapcsolatban kimondja a közgyűlés, hogy most már pótköltségvetés szüksége fönn nem forog.

Tudomásul vétetett a város összes pénztárainak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése.

Megbizatik polgármester arra nézve, hogy a várbán lévő „Lovagvár”-nak tűzoltó őrtoronyra átalakítására pótköltségvetést készíttessen.

Tudomásul vétetett még a volt községi iskola számadásának a vármegyei hatóság által történt jóváhagyása, Emmer Mór állatorvos lemondása. A választás alá nem eső képviselők névsorát kiigazító

bizottságba kiküldettek Zobel Lipót kir. tanácsos elnökle alatt Bartha Endre, Márkus Gusztáv, Lang Jakab dr. és Svaiczter Gábor.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága augusztus 10-én tartotta havi rendes ülését báró Wesselényi Miklós főispán elnökle alatt.

Jelen voltak: Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán, Török István főjegyző, Moni Gyula tiszti főügyész, Dombi Károly árv. elnök, dr. Berger János főorvos, dr. Petri Mór tanfelügyelő, Gazda Ferenc kir. ügyész, Gere Kálmán kir. mérnök, az építészeti hivatal helyettes vezetője, Hametmayer Ágost p. ü. tanácsos pénzügyigazgató, Dull János, Somogyi Kálmán, Lőrinczy György, br. Györffy Pál, Bíró Ferenc, Kiss Lajos és Sántha Dezső.

Igazoltan távol maradt: Fodor Elek községi elnök, báró Wesselényi Béla és Svaiczter Aladár; igazolatlanul Helley János.

Az alispán jelentése szerint, közbiztonsági viszonyaink július hó folyamán jók voltak, tüzesetek nem fordultak elő.

Az állategészség nem volt kedvező, mert a sertésvész miatt ujabban Detrehem, Czigányi, Kerestelek, Pele, Solymos, Lompért, Kendermező, Ér-Szodoró, Sz. Cseh, Czikó, Róna, Hosszu-Ujfalu, Ráton, Réce és Kucsó községek, valamint Zilah város helyezettettek zár alá; Diósd és Sarmaság községekben szörványosan sertés-orbánc lépett föl.

A közigazgatás egyes ágaiban említett érdemlő mozzanatok nem fordultak elő, némi fennakadást okozott azonban az ügyek kezelésénél, az hogy több tisztviselő fegyvergyakorlatra rendeltetett be, kik közül még most is többen nem kerültek haza, némelyek pedig augusztusban fognak bevonulni.

A kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint, a f. évi 648356 frt 56 kr. helyesbített adótarozásokból befolyt 175727 frt

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A vig Muzsa új hajléka.

— A budapesti Vigszínházról. —

Mióta a görög istenségek nem járnak többé a földön s a kilenc Muzsa kiköltözött az Olympuson birt szellős lakából s visszaröppent a hatalmas Jupiterrel együtt az égbe, azóta itt lenn lényegesen megváltoztak a lakásvisszonyok. Mesés Olympus te, a te berkeid és ligeteid nem voltak parcellákra osztva és helyrajzi megbetéti számokkal, tulajdoni és teherlapokkal ellátott telekkönyvekbe lajstromozva! Iste neid szabadjára csatangoltak a vén Homérosz által megénekelt pindaroszi berkeken s ha bájos nimfáid a tilosba tévedtek olykor-olykor, nem alkalmaztak rájuk semmiféle mezőrendőri törvényt. Először azért, mert akkor mezőrendőri törvény nem is volt még, másodsor meg ha lett volna is, a bájos nimfák tilosba tévedése — más paragrafus alá tartozott. De ne bolygassuk a Mythologia klaszszikus pikantériáját!

A nagy Jupiter nem kalandozik többé a földön s mióta Pán-isten meghalt, azóta a Muzsák se találhatnak többé ingyenes szállást itt lenn, legfeljebb csak a fűzfapoéták verseiben.

Valójában úgy áll a dolog, hogy ma

már a Muzsák is csak telekkönyvezett telken találhatnak maguknak hajlékot s minthogy Caliopétól kezdve Terpsihoréig mind a kilenc nagyon kényes természetű hölgyecske, nincs költségesebb valami, mint egy-egy új hajlékot teremteni a számukra.

Nem érik be egy illatos kis boudoirral, — palota kell nekik, a mely százszekrebe kerül!

Ebből az előjáró beszédből tán megsejti ki a nyájas tárcaalvasó, hogy modern színházakról akarok beszélni. Sakspeare Drary-laine színháza, melybe a közönség a földön ülve élvezte a nagy britt költő verseit, s a melyben rothadt almákkal dobálták meg Juliát, ha nem jól „domborított,” a modern színházlátogató ember előtt úgy tűnik fel, mint valami kép-telen mese. Manapság a legklasszikusabb sakspeare-i versek dallamos voltát, Ibsen pessimizmusát és Offenbach operettzenéjét, Sardou leleményét és Bisson csintalanságait csak úgy találjuk élvezhetőknek, ha aranyos karatidek támogatják páholyunk oszlopait s ha kényelmes zölveszékünk puha bársonnyal van kibélelve!

A modern építés talán schol sem meríti ki úgy raffinétiáját és fényűzését, mint a színházakban. Manapság már nemcsak a darabot kritizáljuk meg, a melyet nézünk, s a színházba járás élvezetéhez szinte hozzá tartozik, hogy a színházi Muzsának olyan hajlékban adózhassunk tapsainkkal, a mely „a kor színvonalán áll.”

A modern színházlátogatónak épolgyönyörűsége telik a szép színházban,

mint egy jó szindarabban s szinte megkivánjuk, hogy a színházban mindazzal a kényelemmel és pompával lássuk körül véve magunkat, mely jól kiművelt izlésünk minden refinement-jének megfelel.

S mikor az ifjú magyar főváros fejlődéséről beszélünk, bizonyos büszkeséggel mutatunk színházainkra is, a melyek ugy a kényelem, mint a fényűzés szempontjából is tultesznek sok európai nagyváros színházain. Csak a bécsi An-der Wien és Carl-Theater kényelmetlen, szűk üléseire és megkopott nézőtereire kell gondolnunk, hogy igazi büszkeséggel töltsenek el bennünket a mi színházaink.

S nem hiába aposztrofáltam előljárójában a Muzsák helikonbeli ingyen szállását, mert a mint már megjegyeztem, a legköltségesebb passiók közé tartozik manapság a Muzsáknak hajlékot építeni.

A nemrégiben lezajlott nemzetközi hírlapíró kongresszus tártama alatt egy pár külföldi hírlapíró kollégával végigjártam a budapesti színházakat s a nagy nemzeteknek hozzánk került tollforgatói, alig bírtak kifogyni a bámulatból.

Mikor ezekkel az urakkal beléptem az újonnan épült Vigszínház nézőterére, egyikőjük (egy angol világlapnak a színházi kritikus) így szólt:

— Ez egyike a világ legszebb színházainak!

S önkénytelenül hozzátette:

— Meghajlok a magyar kultúra előtt!

Az angol kolléga, a ki melleleg megjegyezve nagyon jó humoru ember volt, aztán egy kis értekezést rögtönzött arról

a témáról, hogy a modern kultúra fokmérője nem többé a szappanfogyasztás, hanem a színház s ezzel az apercue-vel fejezte be értekezését:

— Egy nemzet tizmilliárd kiló illatos szappant fogyaszthat el, de kulturájának a fokát abból fogom megítélni, hogy milyenek a színházai. A Vigszínház a magyar nemzetet a legelső rangú kulturnépek közé emeli!

S a vig Muzsának legujabb Lipótköruti hajléka teljes-tökéletesen megérdemli azt a bókot. Csak egy pillantást kell vetni ebbe a színházba, hogy az ember meggyőződjék a felől, hogy a modern színházépítés technikája a legnagyobb tökéletességre emelkedett ennek a Muzsa-hajléknak a felépítésénél. A kétezerháromszáz négyszög méter területen álló épület külsejéről nem is gyanítaná az ember, hogy a nézőtér milyen impozáns nagyságu, szinpada és összes helyiségei milyen tágasak. A Vigszínház szinpada a legnagyobb a budapesti színházaké közt s nézőtere csak valamivel áll az Operáé mögött. A tulajdonképeni szinpad 24 méter, mélysége 12 és fél méter, a proscénium közel tizenhárom méter széles és 8 méter magas.

Gondoskodtak hátsó szinpadról is, mely 135 méter széles és 7 méter mély. A földszinten vannak szertárak, butoraktárak, szolista szobák és öltözők is, továbbá kapuspáholy és gépműhely. Az elliptikus előcsarnokból alkalmas módon szolgál több szimmetrikusan alkalmazott nyílás a két-két karzat és páholy-lépcsőhöz.

59 $\frac{1}{2}$ kr., hátralék 472628 frt 96 és fél kr. A 14.144 frt 3 kr hadmentességi díjból befizettetett 1682 frt 66 kr, hátralék 12461 frt 37.6 kr. Julius hóban fizetett fogyasztási adó 39.533 frt 59 és fél kr. Kincstári illeték 4090 frt 66 kr. Ház adómentesség 22 házra 38 lakrészszel engedélyeztetett.

A pénzügyigazgató javaslatára a fennálló adó, illeték és hadmentességi díj hátralékokért a következő községek főbíróira és körjegyzőire a felelősség kimondatott: Zálnok, Szél-szeg, Új-Német, B-Győrtelek, Menyő, Illés-falva, Egerbegy, Mosóbánya, Lele, Gardánfalva, Somfalu, F. Várca, O. Baksa, N.-Derzsida, S.-Győrtelek, Badacsony, Kr.-Cégény, Usztató, Ér-Szodoró és Pele-Szarvad.

Az építészeti hivatal jelenti, hogy az állami ut jó karban van, az építések és javítások jó részben befejeztettek vagy folyamatban vannak, a fed-anyag szállítása is elég serényen eszközöltetik.

A törvényhatósági utak elég jó állapotban vannak s a záporosók által okozott rongálások helyreállítottak.

A beutazás alkalmával több ut-kaparó nem találtatván a vonalon, megbírságolásuk iránt intézkedés történt.

Cigányi község felső végénél a megrongált uton a szivárgó építése megkezdett. A sz.-szeg-benedekfalvi patak-hidakra a szükséges tervek elkészítettek. Az egyes vonalokon építendő 57 híd ezeideig 15 befejeztetett.

A kavicsszállítások lanyhán folynak, s a vállalkozók gyorsabb eljárásra utasítottak.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Nagy-falu községben állami iskola szervezés ügyében a tárgyalásokat megtartotta. A millennáris iskolák közül szeptember 15-én ünnepélyesen a következő községekben nyitattak meg az iskolák: M.-Valkó, Sülemed, Sződemeter, Zálnok, Egrespat, Kikó, M.-Goroszló, Kr.-Cégény, Kr.-Horváth, Menyő, Ér-Mindszent, Ér-Szodoró, Ér-Kávas, Zsibó, Sz.-Somlyó, Ipp és Varsolc, összesen 18 helyen.

Az államosítás azon időre előre láthatólag még T.-Szarvad és Hatvan községek iskoláira is kimondatik

Zilahon az állami elemi iskoláknál 2 új tanítói állás szerveztetett.

Tekintettel a millennáris iskolák megnyitási ünnepélyeinek országos jellegére és arra való figyelemmel, hogy ezen alkalommal minden az ezredéves ünnepély alkalmára szervezett áll. elemi-iskola a magyar nemzeti szellem egy-egy őrszemévé avatódik fel, s ennek az ünnepélynek a község, a szülők és a nagy közönség érdeklődését minden időkre gyümölcsözően föl kell kelteni, az ünnepély módzatainak megállapítására nézve tanfelügyelő a szükséges intézkedéseket megtette.

A királyi ügyész kimutatása szerint, a zilahi központi fogházból július folyamán kibocsátott 22 férfi 3 nő, bent maradt 47 férfi, 5 nő; gyógykezelettet 5 férfi; kiadatott 1762 étadag 257 frt 52 kr. értékben. Teljesítettek a rabok 548 nap-számot, melyekért az állam részére 34 frt 26 kr., a munkások javára 3 frt 10 kr. folyt be. Halálozás nem fordult elő.

A vármegyei főorvos jelenti, hogy júliusban a közegészségi állapot általában

A mezzanin magába foglalja az udvar páholyát, a melyhez külön lépcső vezet, van itt ezenfelül 19 kisebb-nagyobb páholy és néhány női öltöző.

Az első emeleten a vizstibül fölötti tér ruhatár gyanánt szolgál; a nézőteret itt is folyosó veszi körül. Van itt 217 erkélyszék, 20 páholy, igazgató, titkár, főpénztáros, dramaturg, rendező és könyvelő helyisége, próbaterem, olvasószoba és könyvtár.

A második emeleten 4 páholy, 399 ülő és 420 állóhely, fegyvertár, szabászati műterem, elnöki és titkári szoba talál elhelyezést. Az itt levő szertár egymaga negyven méter hosszú. A vizstibül fölötti elliptikus teret büffé céljaira használják föl. A nézőtérrel két oldalt 7—7 nyílás vezet ki az aszfaltozott nyitott terrászokra, amelyek tüzvész esetén jó szolgálatokat tehetnek.

A 30 zenészre számított orkeszter sülyesztett helyen van. A nézőtér hátrafelé amfiteátrálisan emelkedik ugyan, így az emeletsorok, szintugy a menyezetek is; ez ujitást optikai és akusztikai szempontok indokolják.

A hátsó színpad mögött dobogó szolgál oly célra, hogy lovak, kocsik a színpadra legyenek szállíthatók.

Az alagsorban van a központi fűtő és szellőző berendezés; egy óriási elektromos pulzator óránként 60.000 köbméter friss levegőt hajt az alagsorban elhelye-

jó, sőt a juniusinál jobb volt s a fölmerült betegségek enyhe lefolyásúak voltak.

Fertőző betegségek között a ronc-sóloroklob Bába, Cikó, Egerhát, Mosóbánya, Peér, Pele, F.-Szopor, Szeődemeter, Ér-Girolt, Varsolc községekben és Zilahon 23 esettel, gyógyult 13, meghalt 6, gyógykezelés alatt van 4.

Kanyaró Zsibó, Inó, Borzova, Sz.-Udvarhely és M.-Baksán 45 esettel, gyógyult 24, meghalt 5, gyógykezelés alatt van 16.

Hökhurut Zsibó, Rákos, Peér, Pacalusa és O.-Csaholyban 63 esettel, gyógyult 35, meghalt 8, gyógykezelés alatt maradt 20.

Vörheny Peér, Pele, Vármező és Zsibó községekben 15 esettel, gyógyult 10, meghalt 2, gyógykezelés alatt van 3.

A vármegye köz-kórházában júliusban ápolattott 79 férfi, 77 nő, összesen 156 beteg, kibocsátott 35 férfi, 29 nő, meghalt 3 férfi, összesen 67, bent maradt a hó végén 41 férfi, 48 nő; összesen 89.

Kiadatott a vármegye területén látlelet könnyű testi sértésekről 64, súlyosakról 12.

Orvosrendőri boncolat 1, hulla-szemle 6 esetben tartatott. Öngyilkosság 1 esetben fordult elő Sz.-Somlyón, hol egy pénzügyőr agyonlőtte magát. Vizbe fulladás által 3 haláletet volt.

A szokásos orvosrendőri vizsgálatok pontosan eszközöltettek a mult hó folyamán is.

Több közigazgatási adó, ut, közoktatási stb. ügyek letárgyalása után az ülés d. e. 12 órákor véget ért.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága augusztus hó 11-dikén rendkívüli közgyűlést tartott báró Wesselényi Miklós főispán elnökle alatt mintegy 50 bizottsági tag részvéte mellett.

Főispánunk a közgyűlést d. e. 9 órákor megnyitván, olvastott a m. kir. belügyminiszternek 52644. számú leirata, mely szerint a vármegyei házipénztár részére pótvavadalmazásképpen a folyó évre még 5217 frtot engedélyezett, a kért új tiszti állomásokat azonban fedezet hiányában nem rendszeresítheti. Tudomásul vétetett.

Zilah város képviselőtestületének határozata, mely szerint a honvéd laktanya építését a megtartott árlejtés alapján Goldglancz Jónás és Balassy Miklós társ-vállalkozóknak, az árucarnok felépítését pedig ifj. Orbán Károlynak adta át, Kiss Lajos ügyvéd és városi képviselő által főlebbeztetvén, a közgyűlés hosszas vita után névszerinti szavazással a városi képviselőtestület eljárását jóváhagyta s a felvadmódást elutasította. — Főispánunk tudomására hozta a közgyűlésnek, hogy miután a város képviselőtestületének eljárása körül szabálytalanságok látszanak fennállani, későbbi kellemetlenségek kikérelése végett s azon célból, hogy a kérdés legfelsőbb helyen elbíráltatván, minden irányban megnyugvás nyeresse, az ügyet felülvizsgálat végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz hivatalból fel fogja terjesztetni.

Ifj. Orbán Károlynak a Zilah városban tervezett középítkezések vezetéséhez építési bizottság megalakítása iránt hozott képviselőtestületi határozat ellen be-

zett keverő kamarába; innen a nézőtér földszinti padozatának nyílásához és a színház összes helyiségeihez közlekednek csatornák. Az alagsorban vannak továbbá nagy butorraktárak és szertárak, gépezetek, sülyesztők.

A színház belsejében mindenütt aranyozott stukkómunkával találkozunk; különösen szép a proselnium nyílásnak díszesen tagozott és szélesen aranyozott kerete. A nézőtér menyezétet ugyancsak érdekes stukkómű díszíti, amely egybeolvadni látszik (az orpheum nézőteréhez hasonlóan) a menyezet festménnyel, mely utóbbi Krenner Viktornak, Lotz tanár tehetséges tanítványának alkotása, míg a stukkódísz Friedl szobrász műve. A menyezeten Gaál József, Jókai Mór és Szigligeti Ede öröknevi íróinknak, génuszok által tartott arcképei láthatók. Az épület külsején vigjáték irodalmunk másik két jelesének, Csiki Gergely és Kisfaludy Károlynak óriási méretű mellszobralt helyezték el a főhomlokzat jobb és baloldali körmelyedésébe. Az orfeum belsejének pompás színhátása ismétlődni fog a Vigszínház nézőterében, melyet ugyancsak fehér falsíkokon diskkrét aranyozás és a hátterekben vörös atlasz drapéria fog élénkíteni.

A büfféket, cukrászda és egyéb helyiségeket gazdag, bronz-színű selyemdrapériák és igen szép butorok ékesítik. A XIV. Lajos korabeli butorzat teljesen el-

adott felfolyamodása, melyben azt kéri, hogy az építési bizottság nem 5, hanem csak 3 tagból álljon, elutasítottott.

Özv. Kávássy Bertalanné zilahi lakosnak nyugdíj-föllemelése tárgyában a vármegyei tiszti nyugdíj-választmány által hozott elutasító határozat ellen beadott fűtebbezésé figyelembe vehetőnek nem találtatott.

Ipp községnek az állami iskola felállításá ügyében hozott határozata jóváhagyatott.

A hadadi körjegyzőség községeinek az állami anyakönyvvezetői helyiség fűtésére és világítására vonatkozó határozatai jóváhagyattak.

Oláh-Keczel községnek az állami anyakönyvvezetői helyiség fűlszerelése tárgyában hozott határozata jóváhagyatott.

Szfő-Keresztur községnek kölcsön fűlvetéle iránt hozott határozata jóváhagyatott.

M.-Kecel községben mezőgazdasági pótköltségvetés tárgyában hozott határozat feloladatott.

Nagy Domokos krasznai járási főszolgabírónak 6 heti szabadságidő engedélyeztetett.

Kárásztelek községnek ingatlan vagyion elidegenítését tárgyzó határozata részben jóváhagyatott, az iratok azonban hiánypótlás és kiegészítés végett visszaküldetni rendeltettek.

Községi pótköltségvetések és zárszámadások elintézése után főispánunk a jegyzőkönyveket hitelesítettvén, a rendkívüli közgyűlést d. e. 11 órákor zárta.

„Szilágy“

A sz.-szolnoki ev. ref. egyházmegye közgyűlése.

— Augusztus 16—17. —

Először is konstataljuk, hogy nem volt eső, pedig a szilágy-sági ref. papság törzskara már 15-én délután itt gyűlésezett városunkban, a nagy contingens pedig utban volt telve harc-vágygyal, felfegyverkezve éles ollóval, hogy az öreg egyházmegye téképét feldarabolja. A másik rész, a védő csapat, a konzervatív tábor is kezdett gyűlekezni, hogy megmentse az ősök hagyatékát. A ki csak távolról nézte e tekintélyes külsejű, megfontolt lépéssel járkáló alakokat, a mint egymással vigan, szívélyesen parolázva örvendeztek a viszont találkozásnak, bizony el nem hitte volna, hogy holnap e mosolygó szemekben a harc villáma fog felcikázni s hogy a ki még ma este a leglelküismeretesebben kocantja poharát a többiekéhez, holnap már hideg argumentumokkal bizonyitgatja, hogy: „nem akarok veletek egy kalap alatt lenni!“

Egyszóval: „osztani mindent!“ ez volt a mostani gyűlés jelszava. Elosztottuk először az özevgy-árvaigypénztárt, mit az elődök keservesen raktak össze, aztán megfogtuk az egyházmegyét és hosszában ketté szakítottuk, a tiszti kar is csak annak köszönheti, hogy föl nem szellettük, mert annak való mind a két félben van elég. Aztán mérgeleldtünk, há-

út a színházi butorok ismert sablonjától. Fodor Mihály utódai, akik annak idején a népszínház berendezését is készítették, ugyancsak kitettek magukért, amint azt a díszítő és kárpitos munkáknak immár készen álló részéből meg lehet ítélni.

A főcsillár a kívülről látható lanterna belsejébe teljesen felvonható, úgy hogy a másodemeleti néző közönségnek nincs utjában. E csilláron kívül a páholyok mellvédjein és a falakon nagy számmal helyeztek el világító testeket.

A színház biztonsága tekintetében a legmesszebb menő intézkedéseket tettek meg. Az épületben elhelyezett tűzörséget nagy számmal alkalmazott tűzjelző villamos csöngettyűkkel értesítik a netaláni veszedelemtől. A nézőteret a színpadtól szépen megfestett vasfűgöny választja el. A terrászok, a jól szellőzőt és nappal is világos körfolyosók hozzájárulnak a színház teljes biztonságához.

Ilyen fényes hajlékot kapott a vig Muza a lipótkörúti, negyedik magyar színházban és semmi kétségem benne, hogy Euterpe kisasszony, ha visszaállítaná régi lakását Helikon hegyén, köszönettel visszautasítaná és azt mondaná:

— Merci, megmaradok a budapesti Vigszínházban!

Márkus József.

zsártoskodtunk s mikor a kétnapi vértanúságra kárhoztatott báránytürelmü elnök kimondá e szót: „a szíves megjelénést megköszönve, a gyűlést bezárom“ — mindenki utánna tette magában: „hála Istennek!“

* * *

Tudósításunk a következő:

A gyűlést 16-án reggel 9 órákor nyitotta meg a városház tanácstermében Viski Pál esperes. Üdvözölve a szép számmal egybegyűlt tagokat, szónoki lendülettel és hazafias lelkesedéssel emlékezett meg hazánk és nemzetünk ezer éves fennállásáról, mely hosszú idő egy részére a magyar protestantizmus is reá nyomta a maga bélyegét; majd utalt a gyűlés fontos tárgyaira, higgadt tanácskozássra kérve a tagokat.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvre vétetett. Utána a direktor és az egyházmegyei tanács jegyzője tették meg szokásos évi jelentéseiket.

Eközben 10 óra elérkezett, a mikor az egész gyűlés — papok és képviselők — a templomba vonult, melyet márcsaknem egészen megtöltött az ünnepi közönség. A gyűlekezeti éneke után Botka Károly dobai lelkész mondott megható imát, utána pedig Benkő Albert sz.-csehi lelkész tartott hatásos, tartalomgazdag alkalmi beszédet.

Délután fél 4 órákor kezdődött a gyámintézeti részvényesek gyűlése s folyt estig élénk érdeklődés mellett. A fő tárgy volt az intézet jövő sorsa felett határozni. Fennálljon e továbbra is az eddig bent levő tagokkal, vagy pedig oszlojék fel? A többség az utóbbi mellett döntött olyképpen, hogy a kellő mennyiségű tartalék tőke fenntartatik a jelenleg élő özevgyek és árva segélyezésére, a fennmaradó összeg pedig a részvényesek között felosztatik. E határozat keresztül vitelének módzataira egy bizottság lett az esperes elnökle alatt kiküldve. De arról megfeledezett a gyűlés intézkedni, mi legyen a visszatartott tőkével, ha már nem lesz segélyezésre jogosult.

17-én reggel 9 órákor ismét tovább folyt a közgyűlés. Az országos gyámintézeti járulékok kezelőjének megválasztott Bartha Dezső főjegyző, tasnádi lelkész s melléje megalakított az ellenőrző bizottság is. Ezután a tanügyi előadó terjesztette be évi jelentését a ref. népiskolák, tanulók és tankötelesek állapotát, számát, előhaladását nagy buzgalommal tárgyalva. Elismeréssel tudomásul vétetett. Majd Bartha Dezső főjegyző referálta a kolozs-kalotai egyházmegye átiratát a stola kárpótlás ügyében s indítványozta az átiratnak egyszerűen tudomásul vételét. Ezzel szemben Gáspár István sz.-somlyói lelkész indítványa fogadtatott el, mely szerint az átirat pártolólág terjesztendő fel az igazgató tanácshoz további illetékes helyre juttatás végett. A fölterjesztéssel az indítványozó bizatott meg.

Egy személyi jellegű fellebbezés elintézése után következett a gyűlés legnagyobb érdeklődéssel várt pontja, az egyházmegyének régóta kísértő decentralizációja. Az ide vonatkozó javaslat már el volt a téli közgyűlés által fogadva általánosságban; a részletes vitát a felosztók vezére Magyarósy István nyitotta meg. Röviden ismételte régebben hallott érveit. Hatalmasan cáfolta azonban ezeket rendre a főgondnok, Mezey Albert nagy figyelemmel hallgatott, mely hatást keltő tárgylagos beszédében. Utánna Vincze Ödön kémeri lelkész támadt rá még egyszer a felosztás tervére, az ékesszólás és dialectika fegyverével s valódi virtuozitással. Hasztalan volt. Ekkor Gáspár István 10 tag által aláírva rövid indokolás kíséretében halasztási indítványt adott be. Névszerinti szavazással elvetették ezt is. Az idő későre járt, az elmék ellankadtak, az elnök a gyűlést délutánig felfüggesztette.

Még egyszer összehozta a két pártot a Paskuj István vendéglőjében megetertett asztal, hova az egész gyűlés banquettre jött össze. Megindult a felköszöntők árja, folyt az áldomás, mintha mindig együtt akarnánk lenni.

Am délután ismét elkezdődött a „vitézi torna“. A bizottsági javaslat négy felé osztási tervével szemben erős küzdelem után elfogadtatott br. Györffy Pál indítványa, mely szerint az egyházmegye két részre osztassék, belső és külső szilágy-ságira. Amaz fekdüdné a zilahi, zsbói és sz.-csehi, ez pedig a krasznai, somlyói és tasnádi járások területén. A részletes terv kidolgozására br. Györffy Pál elnökle alatt egy bizottság küldetett ki. K. Nagy Elek elvbarátai nevében e határozatok ellen fellebbezést jelentett be.

Alkonyra járt már a nap, midőn az elnöklő esperes néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után élénk éljenzés között a gyűlést bezárta.

Ingatlan birtok változások.

A sz.-somlyói kir. járásbíróság területén. János Ferenczné megvette Debrenti Sándor kémeri 1 szántóját 100 frtéért; Tyila Péter Tyila Koztán perjei összes birtokát 200 frtéért; Pap Judréka Tivador Mitru és neje sz.-csehii 1 szántóját 145 frtéért; Zielberman Ignácé Junkó Györgyné n.-derzsiai 6 szántóját 220 frtéért; Botosán Jun és Gábor Tyila Jun, Mihály és Putuly perjei 1 szántóját 100 frtéért; Hulubán Judrój Pestyelő Jun ballaházi 1 beltelkét és 2 szántóját 111 frtéért; Bárány Zsigmond és társai örökölték Bárány József krasznai összes birtokát; Milás Togyer és Mitru Milás Jun o.-keceli összes birtokát; Szabó Togyer és Togyeri ajándékba Szabó Togyer zálnoki összes birtokát; Kovács Mihály és neje örökölték Csóka Miklós ilsovai összes birtokát; Nyikovicz Juon és Mária Nyikovicz Péterné réceai összes birtokát; Dr. Koronka Béla megvette Ács György sz.-somlyói 7 szántóját 1450 frtéért; Vitéz Ágnes és társai ajándékba özv. Vitéz Józsefné sz.-somlyói 1 beltelkét; Lontya Stéfán és neje megvette Szilágyi S. Ferenc és neje ippi 3 szántóját 230 frtéért; Nagy J. György borzasi lakos Notze Nucz gyümölcsésési 1 szántóját 300 frtéért; Butkorán Onucz és Pétri örökölték Butkorán Petre és Onuculy elyüsi összes birtokát; Orosz Jozsif halmosdi lakos megvette Butkorán Onucz és Pétri elyüsi 1 szántóját 202 frtéért; Alexucsan Togyer örökölte Alexucsan Mitru zálnoki összes birtokát; Szabó Katalin és társa Szabó István kárástleki összes birtokát; Ambrus Pálné Varga Gy. András n.-falui összes birtokát; Varga Juliánna Varga Gy. György n.-falui összes birtokát; Husz Vaszalika és Flóre Rekisán Anna n.-derzsiai összes birtokát; Flonte Gratian megvette Maszkán Ile o.-keceli 1 szántóját 100 frtéért; Kovács Miklós Kovács Sára rátóni összes birtokát 400 frtéért.

A zilahi kir. járásbíróság területén. Orbán Teréz megvette id. Orbán Károly zilahi háza fele részét 800 frtéért; Czell Lőrincz Blága Gavrilla várteleki erdőjét 1010 frtéért; Szigeti Mózes és neje Gozon Nyikita m.-baksai kaszáló-ját 150 frtéért; Ráró Kemény Árpád Tuser Párászka sz.-kövesdi összes ingatlanait 195 frtzt; Czell Lőrincz Jászimion Alexi mojrádi külsőségét 800 frtéért; Mészé Sz. Teréz Sárjai Juliánna zilahi házát 800 frtéért; Plósz Gyula Balló Sándor és neje zilahi szőlőjét 250 frtéért; Fekete András és Kerekes Katalin Zilah Krmeesák Gyógyi zilahi házát 500 frtéért; Kovács András és neje Nagy Irma Zilah Körtései Miklós és neje zilahi házát 1000 frtéért; Faragó István Sz.-Kövesd Szpin Gligor és Szpin Onucz sz.-kövesdi szántóját és kaszálóját 350 frtéért; Piskóti József és neje Piskóti Józsefné Kun Róza Zilah Varga Zsuzsa Egresfi Ágnes társai zilahi házát 500 frtéért; Moritus Mihály és neje Pap Maria Tatár Vaszalika és neje Pap Teréz ököritői szántóját 100 frtéért; Varga K. Bálint Gál András és János erkedi szántóját 140 frtéért; Mezey Albert curiai bíró Ujvárosi Ferenc zilahi szőlőjét 100 frt 01 kr; Krémer József N.-Doba község nemesi közbirtokossága n.-dobi házastelkét 500 frtéért; Szatmári Ferenc és neje Tunyogi Nina Zilah Tunyogi Gyula kolozsvári l. zilahi házastelkét 150 frtéért

Különfélék.

— **Augusztus** 18-ikát, Ő Felsége születésnapját ünnepélyesen ülték meg a helybeli róm. kath. templomban. A szent mise 9 órakor volt, melynek kezdetét és tartamát mozsárgyuzás hirdette. Az isteni tiszteleten, melyet Trusza Lajos esp. plebános végzett segédlettel, — a kir. járásbíróság kivételével részt vett minden hivatal: a városi tisztviselői kar, élén Gencsy Sándor polgármesterrel; a szolgabírói hivatal Nagy Gyula főszolgabíróval; a Krasznamegyei takarékpénztár Zobel Lipót kir. tanácsos vezetése mellett; az adóhivatal, a posta- és távírda hivatal és a csendőrség.

— **Szent István** első magyar király ünnepét a jelen millenniumi évben különös fénynyel ülik meg a róm. kath. hívek plebániái templomukban s ez örömműnnep fényének emelésében szívesen vesznek részt más vallásuk is. A szent mise segédlettel d. e. 10 órakor lesz. Az isteni tisztelet alatt Lukátsffy Ödön vezetése mellett a műkedvelő zenekar kíséréte mellett vegyes kar adja elő Reimann nagy zenés miséjét (in Es). Evangelium előtt a vegyes énekhar organakíséret mellett a mult század zivatarosabb szakából eredt szt. István királyról szóló éneket mutatja be: „Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga?“ Hatás tekintetében legkiválóbb része lesz a följánlássala betéttől szolgáltó Mária-énekek: Proch: „Ave maris stella“-jának, melyben Tamko Bella k. a. magánéneke és Balás Károly hegedűsöloja köti le a figyelmet. Mise végén eredeti átiratban organakíséret mellett egy ósrégi Mária éneket ad elő a vegyes kar, melynek kezdő szavai: „Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátrónánk!“ E szép ünnep elé nagy érdeklődéssel néz mindenki s a próbák alapján előlegezett siker kíváncsnak tartaná, vajha minél gyakrabban szólna meg kis városunk művészete az Isten szolgálatában. Nevezett szereplőkön kívül közre-

működnek: Gencsy Róza (alt), Ruszka Margit (orgona) kisasszonyok, Hora Ferencz, Hulimka Géza, Makkay József, Posner Sándor, ifj. Somogyi Kálmán és Szánka Antal.

— **Tanár változás.** Gimnáziumunkból ismét két közszeretben álló tanár távozik. Az egyik Nits Glycer-Pál, ki a rend provincialisa által Aradra neveztetett ki házfnőknek. Ezt értjük, megérdemelt előléptetés, gratulálunk is hozzá. De nem érthetjük a másikat, azt t. i., hogy Kölln Gyulát áthelyezték Kézdi-Vásárhelyre, egy sokkal gyengébb állomásba. Tudtunkkal a tanár ur itt megvolt elégedve helyzetével, és mi is mindannyian ő vele. Hiszen ő volt az rendesen, ki az ifjuság magasabb szellemi szórakoztatásáról kitűnő tehetségénél fogva gondoskodott. A mult évi szép tanév záró ünnepélyt ő tette oly élvezetessé és ez évben is ő volt a lelke a gimnázium által rendezett ezredéves ünnepélynek. Nem lehet szavunk a minorita rend belügyeibe, de kérdjük, vajjon egyébtől eltekintve paedagogiai szempontból vajjon üdvös-e az, ha a sikerrel működő tanárok évenként, mint a katonák egyik helyről a másikra lesznek akaratauk ellenére átvézenyelve?

— **Elbocsátott tanítók.** A helybeli izraelita hitközség iskolaszéke a felügyeletére bizott iskola hittanítói közül kettőt állásaitól megfosztva, utnak bocsátott. A szerencsétlenek egyike egy magaskorú, de még munkaképes egyén, ki e minőségben 16 év óta szolgálja a hitközséget; a másik pedig egy 7 gyermekes apa, ki vasszorgalommal s kitartó munkálkodással 12 éve szolgálja városunkban a tanügyet. Alkalmunk volt ez utóbbi szolgálati bizonyítványába, melyet a hitközség előljárásgától s az iskolaszéktől a mult 1895. évi december havában nyert, beletekintünk s abból azt olvastuk, hogy az illető tanító 10 éviszolgálatát alatt: „jeles tanítási modora, valamint kiváló szakképzettség, ügybuzgalma, törhetlen szorgalma, megnyerő modora, de főleg szigoru vallásierkölcsei magaviselete által mindnyájunk osztatlan elismerését s meglegedését vívta ki“. Csodálatos, hogy e valóban jeles bizonyítvány alatt éppen azoknak neve szerepel, kik most már e nagy családdal bíró, kitűnő tanítót a mindennapi kenyerétől megfosztották. Mivel tudnák megindokolni ebbeli eljárásukat Isten és ember előtt? S mi vel azt, hogy e szerencsétlenek évtizedes munkálkodásuk után annyi jutalmat, avagy végkielégítést sem nyertek a hitközségtől, a mennyire egy család is számíthat gazdájától? De családomb! Mert kaptak mégis valamit. Kaptak egy koldusbotot a kezökbe, melylyel most már elindulhatnak alamizsnát kéregetni. Tudjuk mi azt, hogy az illető tanítók nem voltak véglegesítve s hogy a tanítói képesítő bizonyítvánnyal nem bírnak; de hát az, kit egyik helyére már megválasztottak; avagy az, kit hallomásunk szerint Tisza-Eszlárról próbára meghívtak, birt-e oklevélét? Ha a humanismusból ezen iskolaszék felügyeletére bizott iskolába csak annyit tanítanak, a mennyit ez elcsapott tanítókkal szemben az iskolaszék ez alkalmommal gyakorolt, akkor kár is az üresen maradt állásokat betölteni, hisz a kívánt célt úgy sincs elérve. N. N.

— **Rákóczy György kardja.** A magyar nemzeti muzeum értékes ereklyével gazdagodott. II. Miklós orosz cárt tudvalevőleg az ezredéves kiállítás történelmi csoportja számára a kiállítás tartamára átengedte Rákóczy György erdélyi fejedelem kardját s így az orosz császári udvari muzeum tulajdonát képező kardot kiállításunk látogatói ott szemlélhették a többi nagybecsű történelmi emléktárgy között. Ezt a becses relikviát a cármost a magyar nemzeti muzeumnak ajándékozta.

— **Iparosok panasza.** A sarmasági nagyvásárra vonatkozólag a sz.-somlyói ipartestülethez hivatalos értesítés érkezett arról, hogy Sarmaságra csak is baromvásár tartása lett a minisztérium által engedélyezve s ez okon ott kirakó vásár tartása megengedtetni nem fog. Ilyen előzmények után városunkból is több iparos és kereskedő kimaradt a vásárból, mert nem akarta kitenni magát annak, hogy sátrait és árucikkeit esetleg csendőrok hányassák szét e a visszapakolásra kényszerítsék. Annál nagyobb felűtűst keltett, hogy a f. hó 12-ik és 13-ik napjain tartott vásáron Sarmaság vásártérei még is el voltak lépve kereskedők és iparosok áruival, szóval a kirakó vásár annak rendi és módja szerint — még pedig nem is egy, de két napon — megtartatott. Azt kérdezzük már most a vásár tartását ellenőrizni hivatott közigazgatási hatóságtól, hogy miért tiltotta be a kirakó vásárt, ha a tilalom ellenére is megjelent kereskedőket és iparosokat az árulásban legkevésbé sem akadályozta? Semmi sem ássa jobban alá a közigazgatási hatóságok tekintélyét, mintha a közönség azt látja, hogy a kibocsátott

rendeletek foganatba nem vétetnek s napirenden lehet a jelenlegihez hasonló eset, amikor a világos rendeletek ellen vétők a rendeletnek engedelmeskedőkkel szemben anyagi előnyökben részesülnek s míg emezek a rendeletek szigoru voltán gondolkodnak, amazok úgy öket, mint a közigazgatási közegeket nyilvánosan kinevetik.

— **A Mátyás templom felszentelése.** Nagy-Boldogasszony ünnepén szentelte fel hazánk hercegprímása, Vaszary Kolos ő emnenciája azt a templomot, melynek falai nemzeti történelmünk legmagasztosabb mozzanatait látták. A felszentelt templom a budavári Mátyás templom. Ha a templomszentelést a hivatalos programkészítők nem is sorozták be a millenniumi esztendő ünnepségei közé, kétségikvül odatartozik az, mint egyik legmagasztosabb, legfenségebb ünnepély.

— **Közgyűlési meghívó.** A zilahi kerületi betegsegélyező pénztár ez évi rendes közgyűlését a f. évi augusztus 30-án délelőtt 10 órakor Kossuth-tér 14.sz. a. hivatalos helyiségében tartja meg. Tárgysorozat: 1. Az 1895. évi s a felügyelő választmány által megvizsgált s jóváhagyott pénztári számadás kihirdetése s az igazgatóság és pénztárnoknak a felmentvény megadása. 2. Az 1896. évi költségvetés jóváhagyása. 3. Az igazgatóságba póttagul 1 munkaadó és 2 alkalmazott választása. 4. A választott bíróságba 1 alkalmazott póttag megválasztása. 5. Indítványok.

— **Képes levelező lapok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi április hó 4-én 20020 szám alatt kelt rendeletéből az ezredéves kiállítás alkalmából a magyar posta benyomott 2 kros, illetőleg a nemzetközi forgalom számára 5 kros levéljeggyel felszerelt és az írásbeli közleményekre szánt oldalon képekkel ellátott levelező-lapokat bocsátott forgalomba, melyek ez idő szerint minden posta (és távírda) hivatalnál és posta érték-cikk-árudában beszerezhetők. Ez ideig a harminkétféle képpel ellátott levelező-lapok közül a következő képekkel ellátottak készültek el, illetőleg bocsátattak forgalomba: 1) Budapesti színházak. 2) Árpád a vezérékkel. 3) Ferenc József-tér és az akadémia. 4) Pozsony, Dévény. 5) Nemzeti muzeum. 6) Visegrád, Esztergom. 7) Az ezredéves országos kiállítás történelmi főcsoportjának épületei. 8) Szent István napi körmenet. 9) Moriamur pro rege nostra Maria Theresia. 10) Ferenc József király koronázása. 11) Hunyadi János. 12) Rákóczy Ferenc bevonulása Munkácsra. 13) Fiumei kikötő. 14) Ezredéves országos kiállítás, magyar-utca és a templom. 15) Herkules fürdő. 16) A régi magyar vallásból a táltos. 17) Aratási jelenet Nógrádvármegyében. 18) Ezredéves orsz. kiállítás, I. Főbejárat, II. Főbejárat. 19) Budapest, Mücsarnok. 20) Ezredéves orsz. kiállítás, Iparcsarnok. 21) Az új országház. 22) Beckó, Trencsén, Sztracsno. Legközelebb a felsoroltakon kívül még a következő képekkel ellátott levelező-lapok bocsátatnak forgalomba, és pedig: 1) Balaton vidéke. 2) Ezredéves orsz. kiállítás: a „Renaissance“ udvar. 3) Szent Antal átnyújtja a koronát Szent István-nak. 4) Mátyás királyllya kikiáltása. 5) Nagy Lajos. 6) Huszár toborzó. 7) Ezredéves orsz. kiállítás, a közlekedési csarnok és a gépcsarnok és végre 8) Budavár látkepe.

— **Hamisított fekete selyem.** Égesünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zaitos színű, szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rótszállai a festanyagtól telített tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— „A Kert“, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap augusztus 15-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Konyhakertészet. — Gyümölcsészet. — Diszkertészet. — Gyógynövények. —

Lugas. — Gép- és eszközlétár. — Bóvar-tan. — Tárca. — Irodalom. — Hírek. — Apró szakközlemények. — Szerkesztői üzenetek. Színes műmellékletek: Szép őrnő. A mályvárózsa. — Fametszetek.

A „Zenélő Magyarország“ zongora zenemű folyóirat augusztus 15-diki XVI. száma becses és változatos tartalmával újra szebb és szebb meglepetést szerez. Tartalmazza I. Farnos Dezső, „Csuci emléket“-et 2 szép magyar dallal, melyek elseje „Fogytán van a hold“, másodika „Elváltam a lánykától“ címűek. II. A franciák híres „Marseillaise“ nemzeti dallát Byer Ferdinánd pompás átiratában, III. Hiller F. „Guitárral“ („Zar Guitarre“) híres szalondarabját. A minden száma 10 oldal — mindenkor a legdivatosabb s zenekarok — orpheum — s színházak műsorából vett legkedvesebb újdonságokat közlő zenemű folyóirat ára negyedévi 6 füzetre — hatvan oldal zenével 1 frt s előfizethetni a „Zenélő magyarországi“ kiadóhivatalánál Budapest, VI., Csengery-uteza 62/a. Előző évfolyamok — meg az idei évfolyam számai folyton kaphatók — s az előfizetés bármely évnegyedtől kezdhető. Mutatványszámot minden érdeklődőnek ingyen küldenek.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1896. május 1-től. —

Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

Állomások	3816	3812	3814	3818
	számu vonat			
Sarmaság indul	600	909	438	755
Somlyó-Ujlak	626	935	504	821
Sz.-Somlyó érke.	645	953	523	840

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

Állomások	3815	3811	3813	3817
	számu vonat			
Sz.-Somlyó indul	441	755	320	630
Somlyó-Ujlak	500	814	339	649
Sarmaság érkezik	524	839	408	713

Nagy-Károlytól—Zilahig.

Állomások	3712	3714
	számu	vonat
Nagy-Károly indul	530	415
Mező-Terem	600	443
Érhatvan	615	458
Tasnád-Szántó	637	521
Tasnád	701	543
Szakácsi	719	601
Ákos	750	633
Alsó-Szopor	814	700
Derzsida	835	723
Sarmaság	849	738
Ököritő	915	807
Sz.-Balla	933	828
Haraklány	950	848
Cigányi	1005	904
Zilah érkezik	1017	918

Zilahtól—Nagy-Károlyig.

Állomások	3713	3711
	számu	vonat
Zilah indul	420	301
Cigányi	432	313
Haraklány	447	327
Sz.-Balla	504	343
Ököritő	520	359
Sarmaság	534	413
Derzsida	603	442
Alsó-Szopor	626	504
Ákos	655	533
Szakácsi	723	559
Tasnád	742	619
Tasnád-Szántó	806	643
Érhatvan	821	658
Mezőterem	837	714
Nagy-Károly érkezik	906	743

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

Szerkesztői üzenet.

Az „Összetartás“-ra sort keritünk.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Eladó.

Sz.-Somlyón vasutállo-
más közelében s utcasorban
1340 □ öl területű üres te-
lek azonnal eladó.

Értekezhetni **Fejér Ger-
gely** fia üzletében.

3-3

ELADÓ BIRTOK.

Lompérton, Szilágyvár-
megyében 40 hold **tagosi-
tott birtok** (3 fordulóba)
szép lakházzal és belsőséggel

ELADÓ.

Értekezhetni **Toperczer
Ignác** tulajdonossal Lom-
pérton.

3-3

3190—896. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Talpos Onucz n.-derzsida lakos végre-
hajtónak, Fakó János, Fakó Lajos és is-
meretlen tartózkodású Orosz Simon ügy-
gondnok által képviselt Nagy Anna végre-
hajtást szenvedők elleni végrehajtási ügy-
ben a bírói árverés 61 frt 50 kr. tőke, 6
frt 75 kr. végrehajtási, 10 frt 55 kr. árve-
réskeresi s a további költségek erejéig ezen-
nel elrendeltetik, határidőül **1896. évi ok-
tóber hó 3-ik** napja délután 4 órai meg-
kezdéssel a zilahi kir. törvényszék terüle-
tén fekvő Nagy-Derzsida községhez tartozó ki-
tűzetik, az árverési feltételek pedig a követ-
kezőkben állapítottak meg:

1. A mikor is elárvereltetnek szükség-
esetére a kikiáltási áron alul is

a) végrehajtást szenvedők Fakó János,
Fakó Lajos és Nagy Anna nevén álló, a
nagy-derzsida 589. sz. jtkvben A. I. 1. rsz.
alatt foglalt 1741. hrszámú ingatlan 41 frt
kikiáltási árban

b) ugyanezeknek a nagy-derzsida 522.
sz. jtkvben A. I. 2. rsz. alatt foglalt 338.
hrszámú ingatlan 7 frt kikiáltási árban,

c) ugyancsak ezeknek a nagy-derzsida
604. sz. jtkvben A. I. 1. rsz. alatt foglalt
94b hrsz. házasbellek 454 frt kikiáltási
árban.

2. Árverelni szándékozók kivétel nél-
kül tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét
készpénzben vagy óvadékképes értékpapir-
ban a bírósági kiküldött kezéhez bánat-
pénzü előle letenni, a vagy az annak elő-
zetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt
átadni.

Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár
egyharadát az árverés jogerőre emelkedé-
sétől számítandó 8, másik egyharadát
ugyanazon naptól számítandó 15, a har-
dik egyharadát ugyanattól számítandó 30
nap alatt mindenkor 5% kamattal a sz.-
somlyói kir. adó mint letétbirtoknál a
39,425—881. I. M. sz. letétkezelési szabály-
rendelet szerinti eljárással befizetni. A bánat-
pénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve
a birtokkal járó minden közterhet viselni s

a vételtárgya után kiszabandó kincstári ille-
tétet fizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság
telekhivatalánál és Nagy-Derzsida község-
háznál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jelen árverés a nagy-derzsida 589, 522.
és 604. számú telekjegyzőkönyvekben fel-
jegyzendő.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz.Som-
lyón, 1896. július 21-én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A zoványi ev. ref. papi lak mun-
káinak vállalat útján leendő biztosí-
tása céljából folyó évi szeptem-
ber hó 6-án délelőtt 11 órakor
a zoványi ev. ref. papi hivatalban zárt
ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A költségvetési előirányzott mun-
kák a következők:

1) Földmunka	65 frt 95 kr.
2) Kőműves és kőfaragó munka	1375 frt 74 kr.
3) Ácsmunka	756 frt 18 kr.
4) Asztalos, lakatos, má- zoló és üveges munka	534 frt 75 kr.
5) Cserépfedő munka	197 frt 67 kr.
6) Bádógos munka	83 frt 06 kr.
7) Vasmunka	51 frt 11 kr.
9) Szobafestő, kárpitos és kályhamunka	166 frt — kr.

Összesen: 3230 frt 46 kr.

Az építkezéshez szükséges termé-
s- és téglanyag természetben fog az
egyházközség által kiszolgáltatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
hogy az említett munkák végrehajtá-
sára vonatkozó zárt ajánlataikat a ki-
tűzött nap délelőtti 9 órájáig hozzám
adják be.

Az ajánlatokban az ajánlott áren-
gedést, vagy az áremelést szóval és
betűvel százzalékokban kell kifejezni,
és azokhoz készpénzben, vagy óvadék-
képes értékpapirokban 200 frt bánat-
pénzt esatolni.

A vonatkozó terv, költségvetés,
általános és részletes feltételek, vala-

mint szerződés minta a zoványi ev. ref.
papi hivatalban a rendes hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Zoványon, 1896. augusztus 18.

1-2

Viski János,
főgondnok.

80 1896. eln. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágy-Somlyó r. t. városnál le-
mondás folytán üresedésben álló
pénztárnoki állásra 600 frt évi
fizetés és 100 frt lakpénzzel a pályá-
zat a városi képviselői közgyűlés 82.
sz. határozata folytán megnyitottik.

Felhivatnak tehát a pályázni óhaj-
tok, hogy képesítésüket s erkölcsi ma-
gaviseletüket igazoló okmányaikkal
felszerelt folyamodványaikat alólríthoz
folyó évi augusztus hó 25-éig
adják be.

Ezenkívül kötelesek pályázók 1200
frt biztosítéki összeget készpénzben,
vagy óvadékképes értékpapirokban a
választási határidőig a város hatóság-
ánál letenni.

A választás közelebből meg fog
ejtetni és a megválasztott állását azon-
nal elfoglalni köteles.

Sz.-Somlyó, 1896. augusztus 8.

Gencsy Sándor,
polgármester.

2-2

3469—896. tkvi szám.

Visszarverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak mint végrehajtó-
nak Szalavecz Zsigmondné sz. Gergelyffy
Ilona elleni 190 frt 80 kr. s jár. iránti
végrehajtási ügyében a kir. pénzügyigaz-
gatóság kérelme folytán Hirschmann József
sz.-somlyói lakos késedelmes árverést vevő
ellen a bírói visszarverés 230 frt vételár-
hátralék, ennek 1895. évi november 30-tól
járó 6% kamatai, 4 frt visszarverés-kéresi s
a további költségek erejéig ezennel elrendel-
tetik, határidejűl **1896. augusztus hó**

28-ik napja délelőtt 9 órai megkezdéssel
a zilahi kir. törvényszék területén fekvő
Lompért községhez tartozó kitézetik, az árverési
feltételek pedig a következőkben állapítottak
meg.

1. A mikor is elárvereltetnek szükség-
esetére a kikiáltási áron alul is

a) visszvégrehajtást szenvedő Hirsch-
mann József által megvett s a lomperti 237.
jtkvben foglalt 1051. hrszámú „Láz“ dűlő-
ben fekvő szőlőhelyből Szalavecz Zsig-
mondné sz. Gergelyffy Ilonának birtokillet-
ménye a Hirschmann József által megígért
400 frt kikiáltási árban.

Együttal kiemeltetik, hogy a mennyi-
ben az ingatlan 400 frtnál magasabb árban
adatnék el ahoz korábbi vevő jogot nem
formálhat, ellenben ha kevesebbért adatnék
el a különbözetet viselni tartozik.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül
tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét kés-
zpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a
bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előle
letenni avagy az annak előzetes letétbe
helyezéséről nyert elismervényt átadni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz.-
Somlyó, 1896. július 21-én.

PRESIA ROMULUS,
kir. aljbíró.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros
DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban
készül és megrendelhető. 14—16



Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztatálansá-

gokat

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szín- ben	50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszt	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg
beiktatott védjeggyel el vannak látva és ké-
retik a t. közönség csakis **DIENES-féle** eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.



"Zacherlin"

Bámulatosan hat! Nincs párja a világon!

Mindenféle rovar ellen hatbatós s éppen ezért az egész világon, mint a maga nemében
utólérhetetlen hirhedt szert keresik. Ismertető jelei 1: lepecsételt üveg, 2: a „Zacherl“ név.

Kapható Szilágy-Somlyón: Fábry Józsefnél. — Zilahon: Bik-
falvy Testvérek, Terge József, Widinszky László és Bikfalvy Ferencznél.

9—10

Legtűnőbb a poloska, bolha- és svábogár irtására.

Molyok és a házi állatokon levő élősködő stb. stb. pusztítására.